

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – A. Cucerescu

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – L. Bulgac, G. Dașchevici și S. Gîrbu

DECIZIE

04 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,

Judecătorul

judecători

Maria Ghervas

Iuliana Oprea

Dumitru Visternicean

Victor Burduh

Luiza Gafton

examinând recursul declarat de Feodor Trifan, reprezentat de avocatul Alexandru Cebanaș,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Procuratura sect. Centru mun. Chișinău și Feodor Trifan împotriva Tamarei Dunaevschi, intervenienți accesorii Întreprinderea de Stat „Cadastru” și notarul Ceban Galina cu privire la rezoluțiunea contractului de donație, repunerea părților la poziția inițială și evacuarea din imobil și

la acțiunea reconvențională depusă de Tamara Dunaevschi împotriva lui Feodor Trifan cu privire la încasarea datoriei, prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de Tamara Dunaevschi, s-a casat hotărârea din 02 mai 2017 și hotărârea suplimentară din 19 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre

c o n s t a t ă:

La 03 martie 2014 Procurorul sect. Centru mun. Chișinău Nicolae Geru a depus în interesele lui Feodor Trifan cerere de chemare în judecată împotriva Tamarei Dunaevschi, intervenient accesoriu Organul Cadastral Teritorial mun. Chișinău cu privire la repunerea în termen, rezoluțiunea contractului de donație și repunerea părților la poziția inițială.

În motivarea cererii de chemare în judecată Procurorul sect. Centru mun. Chișinău Nicolae Geru a indicat că la 14 octombrie 1997 în baza contractului de schimb nr. 4-3063 Feodor Trifan a obținut dreptul de proprietate asupra apartamentului nr. XXXX cu suprafața de 31 m.p., cu numărul cadastral CCCC, contractul fiind autentificat de notarul Dorin Musteață.

La 21 august 2009 Feodor Trifan a donat Tamarei Dunaevschi imobilul menționat, contractul fiind autentificat de Galina Ceban sub numărul 4122 și înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial mun. Chișinău.

Motiv pentru încheierea contractului de donație a servit faptul că Feodor Trifan fiind o persoană înaintată, fără rude, a fost de acord să transmită dreptul de proprietate asupra apartamentului Tamarei Dunaevschi în schimbul întreținerii până la deces, cu toate că acest lucru nu a fost menționat expres în contract.

Prin încheierea contractului, Feodor Trifan s-a poziționat în condiții nefavorabile, deoarece a pierdut unica sursă de existență, iar Tamara Dunaevschi nu și-a asumat careva obligațiuni.

A mai concretizat că Feodor Trifan a fost mutat cu traiul în casa nr. 26 din str. Flaximan, or. Codru, mun. Chișinău, care nu este asigurată cu condiții elementare de trai (sistem de încălzire, apă) și unde nu are viză de reședință și careva surse de existență.

A relatat că Tamara Dunaevschi se află la lucru peste hotare, iar Feodor Trifan suportă singur cheltuielile de achitare a serviciilor comunale, de procurare a produselor alimentare, de achiziționare a lemnului, fără a avea careva suport financiar din partea pârâtei.

Din considerentul că Feodor Trifan este pensionar și nu are posibilitatea să-și asigure un nivel de trai decent și reieșind din starea de sănătate este în imposibilitate de a ieși din raza or. Codru, acesta s-a adresat cu cerere la organele de drept.

A specificat că starea de nevoie a lui Feodor Trifan este condiționată de lipsa mijloacelor financiare pentru întreținere și lipsa unui aport financiar din partea pârâtei.

Procurorul sect. Centru mun. Chișinău Nicolae Geru a solicitat repunerea în termen, rezoluțiunea contractului de donație nr. 4122 din 21 august 2009 încheiat între Feodor Trifan, în calitate de donator, și, Tamara Dunaevschi, în calitate de donatar, prin care donatorul a donat apartamentul XXXX, cu suprafața de 31 m.p. cu numărul cadastral CCCC, înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, filiala Întreprinderea de Stat „Cadastru” la 21 august 2009 cu numărul 0100/09/57807 cu aducerea părților la poziția inițială (f.d. 2-3, vol. I).

Prin hotărârea din 10 septembrie 2014 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Procurorul sect. Centru mun. Chișinău în interesele lui Feodor Trifan.

S-a dispus rezoluțiunea contractului de donație nr. 4122 din 21 august 2009 încheiat între Feodor Trifan, în calitate de donator, și Tamara Dunaevschi în calitate donatar, prin care Feodor Trifan a donat Tamarei Dunaevschi apartamentul XXXX, cu suprafața de 31 m.p. cu numărul cadastral CCCC, înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, filiala Întreprinderea de Stat „Cadastru” la 21 august 2009 cu numărul 0100/09/57807 cu aducerea părților la poziția inițială.

S-a încasat de la Tamara Dunaevschi în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 150 lei (f.d. 84, 86-89, vol. I).

La 08 octombrie 2014 avocatul Veaceslav Cujbă, împuternicit prin mandatul din 06 mai 2014 să acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de ataca hotărârea judecătorească (f.d. 22, vol. I), a depus în interesele Tamarei Dunaevschi apel împotriva hotărârii din 10 septembrie 2014 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău (f.d. 94-98, vol. I).

Prin decizia din 18 decembrie 2014 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Tamara Dunaevschi, s-a casat hotărârea din 10 septembrie 2014 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău și s-a restituit pricina la rejudecare, în alt complet de judecată (f.d. 119-124, vol. I).

Avocatul Cebanaș Alexandru, împuternicit prin mandatul din 04 septembrie 2014 să acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a majora sau micșora cuantumul pretențiilor (68a, vol. I), a depus în interesele lui Feodor Trifan cerere de chemare în judecată suplimentară solicitând evacuarea Tamarei Dunaevschi din apartamentul XXXX, cu suprafața de 31 m.p. cu numărul cadastral CCCC (f.d. 204-205, vol. I).

Ulterior, Tamara Dunaevschi a depus acțiune reconvențională împotriva lui Feodor Trifan cu privire la încasarea prejudiciului, datoriei și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale Tamara Dunaevschi a indicat că a devenit proprietara apartamentului XXXX în urma contractului de donație din 21 august 2009.

A concretizat că în luna iulie 1993 împreună cu soțul Vasile Dunaevschi la propunerea unchiului Feodor Trifan au trecut cu traiul în apartamentul nr. YYYY, care la acel moment aparținea unchiului.

În apartamentul menționat au locuit cu soțul până la 14 octombrie 1997, când a fost efectuat schimbul de apartamente dintre numerele YYYY și XXXX, ce aparțineau cu drept de proprietate lui Feodor Trifan și lui Nicolai Zareanschi.

Schimbul apartamentelor s-a efectuat la inițiativa lui Nicolai Zareanschi, cu care dânsa era în relații bune, și totodată dânsa a achitat diferența de cost a apartamentelor în mărime de 4 000 dolari, din considerentul că suprafața apartamentului YYYY era mai mică decât a apartamentului XXXX.

A concretizat că Feodor Trifan locuia pe altă adresă și anume: DDDD unde dispune de dreptul de a locui până în prezent și până la sfârșitul vieții.

A concretizat că la 04 noiembrie 1997 Zareanschi Nicolai a întocmit testament, prin care i-a testat toată averii ei. La 25 noiembrie 1997 Zareanschi Nicolai a decedat, iar la 26 octombrie 1998 dânsa a intrat în posesia apartamentului YYYY.

La 25 august 1998 a vândut Tatiane Blajievscăia și lui Fiodor Blajevski apartamentul YYYY, iar în schimb a cumpărat de la aceștia apartamentul ZZZZ din aceeași casă. În anul 2012 a modificat interiorul apartamentelor nr. XXXX și ZZZZ, comasându-le, iar pentru reparația efectuată a investit suma de 117 921,9 lei, fapt ce se confirmă prin raportul de constatare tehnico-științifică nr. 445 din 20 noiembrie 2015.

A mai specificat că începând cu anul 1987, odată cu angajarea în mun. Chișinău, a trecut cu traiul în DDDD, unde locuia și Feodor Trifan, căruia permanent îi aducea produse alimentare și îl susținea material. În luna aprilie 2000 a plecat la muncă în Italia și până în luna august 2013 trimeea lui Feodor Trifan colete cu produse alimentare și lunar câte 50 dolari SUA, iar din anul 2004 câte 50 Euro. Aceleași sume a expediat la sărbătorile de Paști, Crăciun și la zilele de naștere a lui Feodor Trifan și concubinei acesteia Vreamea Matriona, care a decedat în luna septembrie 2012.

În luna august 2013 Feodor Trifan i-a comunicat că nu mai are nevoie de ajutorul său, deoarece se poate întreține desinestător, să nu-l mai sune și să nu-l mai deranjeze, iar aceste circumstanțe i-au format concluzia că acesta este influențat de persoane străine și care doresc să o deposedeze de apartamentul primit prin donație.

A mai specificat că la sfârșitul anului 2012, Feodor Trifan i-a comunicat că ar dori să fie plasat la o casă de bătrâni, dar nu poate fi plasat, deoarece nu are apartament

să-l dea în schimb, însă dânsa i-a comunicat ca să nu-și facă griji și că își asumă să suporte toate cheltuielile.

A concretizat că obiectul contractului de donație nu mai există, fiind modificat prin comasare și deși prin contractul de donație nu au fost stabilite careva obligații ale donatarului de a acorda ajutor material, financiar donatorului, în această perioadă de timp a transmis acestuia bunuri materiale și mijloace financiare în sumă de 2 800 dolari SUA și 7 700 euro, precum și suma de 4 000 dolari achitată cu titlu de diferență la efectuarea schimbului de apartamente.

Din luna mai 2013 Feodor Trifan locuiește în casa din EEEE, iar dânsa a achitat serviciile comunale și este de acord ca donatorul să locuiască pe adresa din XXXX și ZZZZ, iar dânsa să achite serviciile comunale.

Deși, Feodor Trifan urma să locuiască în casa de locuit din DDDD, unde dispune de dreptul de a locui până în prezent, conform hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, însă din anul luna mai 2013 acesta a trecut cu traiul în casa sa situată în EEEE.

Tamara Dunaevschi cere încasarea sumei de 117 921,9 lei cu titlu de cheltuieli legate de reparația apartamentului XXXX și sumelor 2 800 dolari SUA, 7 700 euro cu titlu de datorie (f.d. 211-215, vol. I).

Prin hotărârea din 02 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Feodor Trifan.

S-a dispus rezoluțiunea contractului de donație nr. 4122 din 21 august 2009 încheiat între Feodor Trifan și Tamara Dunaevschi, prin care Feodor Trifan a donat Tamarei Dunaevschi apartamentul XXXX cu suprafața de 31 m.p., cu numărul cadastral CCCC, înregistrat la Întreprinderea de Stat „Cadastru”, filiala Chișinău la 21 august 2009 cu numărul 0100/09/57807 cu aducerea părților la poziția inițială.

S-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Tamara Dunaevschi.

S-a încasat de la Tamara Dunaevschi în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 150 lei (f.d. 52, 55-61, vol. II).

La 10 mai 2017 avocatul Alexandru Cebanaș a depus în interesele lui Feodor Trifan cerere de emiteră a unei hotărâri suplimentare, prin care a solicitat instanței să se expună în privința pretenției cu privire la evacuarea Tamarei Dunaevschi din apartamentul litigios (f.d. 65, vol. I).

Prin hotărârea suplimentară din 19 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a evacuat Tamara Dunaevschi din apartamentul XXXX cu suprafața de 31 m.p., cu numărul cadastral CCCC, primit prin donație de la Feodor Trifan (f.d. 72-73, vol. II).

La 31 mai 2017 avocatul Veaceslav Cujbă a declarat în interesele Tamarei Dunaevschi apel împotriva hotărârii din 02 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 76-81, vol. II), iar la 18 iulie 2017 apel împotriva hotărârii suplimentare din 19 iunie 2016 (f.d. 91-96, vol. II).

Prin decizia din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Tamara Dunaevschi.

S-a casat hotărârea din 02 mai 2017 și hotărârea suplimentară din 19 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre, prin care:

S-a emis încheiere, prin care cererea de chemare în judecată depusă de Procuratura Centru mun. Chișinău în interesele lui Feodor Trifan împotriva Tamarei

Dunaevschi cu privire la rezoluțiunea contractului nr. 4122 din 21 august 2009, încheiat între Feodor Trifan, în calitate de donator, și Tamara Dunaevschi, în calitate de donatar, s-a scos de pe rol, din motivul nerespectării procedurii prealabile de soluționare a litigiului pe cale extrajudiciară.

S-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea reconvențională depusă de Tamara Dunaevschi și pretenția lui Feodor Trifan cu privire la evacuarea Tamarei Dunaevschi din apartamentul XXXX (f.d. 129-135, vol.II).

La 29 martie 2018 avocatul Alexandru Cebanaș a declarat în interesele lui Feodor Trifan recurs împotriva deciziei din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Feodor Trifan și de respingere a acțiunii reconvenționale depuse de Tamara Dunaevschi.

În motivarea cererii de recurs avocatul Alexandru Cebanaș a indicat că instanța de apel s-a bazat doar pe un singur argument pur formal că nu s-a respectat procedura prealabilă prevăzută de art. 737 alin. (1) Cod civil, însă consideră că instanța de apel eronat a aplicat această normă în speță, deoarece instituția donației prevăzută de capitolul III art. 827-837 Cod civil nu prevede calea prealabilă în cazul rezoluțiunii contractului de donație.

A concretizat că legiuitorul nu a stabilit în mod obligatoriu obligativitatea adresării cu cerere prealabilă în cazul rezoluțiunii contractului de donație.

A specificat că în anul 2013 Feodor Trifan a fost alungat de către Tamara Dunaevschi din apartamentul XXXX.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 20 iunie 2018 a considerat recursul admisibil fără a prejudicia fondul și a dispus judecarea acestuia de către completul din 5 judecători.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Judecând recursul declarat de Feodor Trifan, reprezentat de avocatul Alexandru Cebanaș, în limitele invocate pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este depus în termen, întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și trimiterea pricinii la rejudecare din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

La 24 ianuarie 2018 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei din 14 decembrie 2017 (f.d. 136, vol. I) și având în vedere că la materialele pricinii lipsesc probe care să confirme data recepționării deciziei instanței de apel, recursul declarat la 29 martie 2018 se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele pricinii rezultă că la 14 octombrie 1997 în baza contractului de schimb nr. 4-3063 Feodor Trifan a obținut dreptul de proprietate asupra apartamentului nr. XXXX cu suprafața de 31 m.p. cu numărul cadastral CCCC, contractul fiind autentificat de notar și înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău la 05 noiembrie 2003.

Actele pricinii mai atestă că la 21 august 2009 prin contractul de donație nr. 4122 Feodor Trifan a donat Tamarei Dunaevschi XXXX cu suprafața de 31 m.p. cu numărul cadastral CCCC.

Conform art. 827 alin. (1) Cod civil, prin contract de donație, o parte (donator) se obligă să mărească din contul patrimoniului său, cu titlu gratuit, patrimoniul celeilalte părți (donatar).

Procuratura sect. Centru, mun. Chișinău a invocat în cererea de chemare în judecată temei de rezoluțiune a contractului de donație încheiat între Feodor Trifan și Tamara Dunaevschi prevederile art. 836 Codul civil.

Conform art. 836 alin. (1) și (2) Cod civil, dacă donatorul, după executarea donației, nu mai este în stare să-și asigure o întreținere corespunzătoare și să-și îndeplinească obligațiile legale de întreținere față de terți, poate cere de la donatar restituirea bunurilor donate pe care acesta le mai posedă.

Cererea de restituire este inadmisibilă când donatorul și-a provocat intenționat sau prin culpă gravă starea de nevoie.

Conform art. 834 alin. (1) și (1) Cod civil, părțile pot conveni ca efectele donației să fie condiționate de îndeplinirea unei sarcini sau de realizarea unui scop. Scopul poate fi și de utilitate publică. Va constitui donație numai partea excedentară cheltuielilor de executare a sarcinii sau de atingere a scopului.

Îndeplinirea sarcinii poate fi cerută, în afară de donator, de oricare persoană în al cărei interes este stipulată sarcina.

Dacă donatarul nu îndeplinește sarcina, donatorul poate revoca donația.

În speță, instanța de recurs atestă că în contractul de donație, donatarului Tamara Dunaevschi nu a fost impusă nicio sarcină ca efect al donației, iar în aceste circumstanțe, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel eronat a aplicat la caz prevederile art. 737 Cod civil și a dispus scoaterea cererii de pe rol, din următoarele motive.

Conform art. 733 Cod civil, contractul nu poate fi altfel rezolvit, reziliat sau revocat decât în temeiuri prevăzute de lege sau prin acordul părților.

Conform art. 735 alin. (1) Codul civil, o parte poate rezolvi contractul dacă există o neexecutare esențială din partea celeilalte părți.

Din sensul acestor prevederi legale rezultă că prin rezoluțiunea contractului se înțelege desființarea retroactivă a contractelor, în cazul în care una din părți nu execută obligațiile contractuale. În cazul în care contractul se desființează din cauza neexecutării de către una dintre părți a obligațiilor contractuale, desființarea contractului poate fi făcută doar cu respectarea regulilor cu privire la punerea în întârziere a debitorului. Deci, creditorul poate declara rezoluțiunea contractului, doar în cazul în care va notifica debitorul despre neexecutare și va acorda acestuia un termen suplimentar. Astfel, creditorul are dreptul de rezoluțiune a contractului în cazul în care debitorul nu execută obligația în mod corespunzător sau în termenul stabilit cu condiția că executarea este esențială. Pentru ca declarația de rezoluțiune să producă efecte juridice este necesar să se întrunească următoarele condiții: a) una din părțile contractului nu și-a executat obligația contractuală și b) neexecutarea este esențială.

Conform art. 737 alin. (1) Cod civil, rezoluțiunea contractului operează prin declarație scrisă față de cealaltă parte.

Scopul prezentului articol este de a stabili modul în care operează rezoluțiunea în vederea protecției drepturilor părții care nu a executat contractul.

Așadar, instanța de recurs constată că rezoluțiunea contractului care operează prin declarația scrisă față de cealaltă parte, se aplică doar în cazul existenței unei obligații contractuale care nu este executată de către una din părți.

La caz, Colegiul reține că în sarcina Tamarei Dunaevschi prin contractul de donație din 21 august 2009 nu s-a impus executarea cărorva obligații în favoarea lui Feodor Trifan sau altei persoane indicate în contract.

Din această perspectivă, instanța conchide că rezoluțiunea contractului de donație în temeiul art. 836 Codul civil, nu operează prin înaintarea unei declarații scrise a donatorului față de donatar, în situația în care ultimului în contractul de donație nu i-au fost impuse careva obligații.

Din această optică, instanța de apel prematur a ajuns la concluzia scoaterii de pe rol a cererii de chemare în judecată în partea rezoluțiunii contractului de donație din motivul nerespectării procedurii prealabile în temeiul art. 267 lit. a) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 267 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care: reclamantul nu a respectat procedura, prevăzută prin lege sau prin contractul părților, de soluționare prealabilă a pricinii pe cale extrajudiciară, inclusiv prin mediere.

Așadar, la caz se atestă că legiuitorul nu a prevăzut calea extrajudiciară de soluționare a pricinii în cazul rezoluțiunii contractului de donație, în cazul în care în sarcina donatarului nu au fost stabilite careva obligații. Totodată, procedura extrajudiciară de soluționare a litigiului nu este prevăzută nici în contractul de donație, ceea ce condiționează că instanța de apel neîntemeiat a scos de pe rol cererea de chemare în judecată în partea rezoluțiunii contractului de donație.

În afară de aceasta, în privința acțiunii reconvenționale, Curtea de Apel Chișinău a conchis asupra netemeinicii acesteia din considerentul că în instanța de apel Tamara Dunaevschi nu a susținut aceste pretenții.

Concluziile instanței de apel expuse în privința acțiunii reconvenționale derogă de la normele procesuale, or, Curtea de Apel Chișinău nu a verificat dacă Tamara

Dunaevschi susține pretențiile din cererea de apel referitor la casarea hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii reconvenționale.

Or, în cererea de apel depusă la 31 mai 2017 avocatul Veaceslav Cujbă a solicitat în interesele Tamarei Dunaevschi casarea integrală a hotărârii primei instanțe (f.d.81, vol. II), iar în ședința de judecată din 07 decembrie 2017 avocatul Iurie Florea în interesele Tamarei Dunaveschi a solicitat admiterea apelului cu toate motivele invocate și casarea hotărârii instanței de fond ca fiind ilegală și neîntemeiată (f.d. 127, vol. II), fapt consemnat în procesul-verbal al ședinței de judecată.

Din formulările cererii de apel și susținerile date în ședința de judecată, rezultă că apelantul a solicitat casarea hotărârii primei instanțe integral, ceea ce presupune casarea actului judecătoresc și în partea respingerii acțiunii reconvenționale.

În aceste condiții, concluzia instanței de apel precum că apelanta nu a susținut pretențiile din acțiunea reconvențională sunt lipsite de suport probatoriu.

Or, în cazul în care apelantul nu susține cerere de apel, integral sau parțial, instanța de apel urma să verifice dacă Tamara Dunaevschi nu renunță la acțiune sau dacă nu își retrage cererea de apel, în ceea ce privește pretențiile din acțiunea reconvențională și în dependență de rezultat să adopte soluția stabilită de normele procesuale.

În conformitate cu art. 375 alin. (1) Codul civil, renunțarea reclamantului la acțiune și tranzacția încheiată între părți după depunerea apelului se prezintă instanței de apel în scris sub formă de cerere.

În conformitate cu art. 374 alin. (1) Codul de procedură civilă, apelantul și reprezentantul lui împuternicit în mod legal pot retrage apelul până la dezbaterea pricinii în fond în instanță de apel. Retragerea se face în scris sau oral, în ultimul caz cu consemnare în proces-verbal.

Sub aspectul celor relatate se constată că soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea deciziei atacate în partea respingerii acțiunii reconvenționale depuse de Tamara Dunaevschi ca fiind neîntemeiată.

Așadar, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru admiterea sau respingerea acestora.

Erorile judiciare ale instanței de apel în ordine de recurs nu este posibil de corectat.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și a încălcat normele de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a restitui pricina spre rejudecare în ordine de apel, în alt complet de judecători.

La rejudecarea pricinii este necesar de ținut cont de cele expuse și în dependență de cele obținute de emis o decizie legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de Feodor Trifan, reprezentat de avocatul Alexandru Cebanaș.

Se casează decizia din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Procuratura sect. Centru mun. Chișinău și Feodor Trifan împotriva Tamarei Dunaevschi, intervenienți accesorii Întreprinderea de Stat „Cadastru” și notarul Ceban Galina cu privire la rezoluțiunea contractului de donație, repunerea părților la poziția inițială și evacuarea din imobil și la acțiunea reconvențională depusă de Tamara Dunaevschi împotriva lui Feodor Trifan cu privire la încasarea prejudiciului, datoriei și cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte ședinței

Maria Ghervas

Judecători

Iuliana Oprea

Dumitru Visternicean

Victor Burduh

Luiza Gafton